

ԱՐԴԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՆԵՍ

MODERN PSYCHOLOGY
SCIENTIFIC BULLETIN

АКТУАЛЬНАЯ ПСИХОЛОГИЯ
НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК

THE IMPACT OF PERSONAL MATURITY ON FAMILY STABILITY

*Anna Aleksanyan (Public Administration Academy of the Republic of Armenia,
Yerevan, Armenia)*

annaaleqsanian@mail.ru

Received: 16.04.2025

Revised: 28.04.2025

Accepted: 02.07.2025

This article discusses the impact of psychological traits and personal maturity on family stability. The family, being the most significant institution in society, is where a person's identity is formed and developed. The influence of the family on the development of personal identity is immense, especially in the context of communication dynamics and parenting styles, which shape individual behavior, emotional health, and psychological well-being. These, in turn, are crucial factors for forming a stable and strong family.

Family stability is greatly influenced by the social environment, economic factors, and the cultural characteristics of society. A key role in building harmonious and stable family relationships is played by personal maturity, which is a lifelong, ongoing process of self-development. One component of personal maturity is considered to be a person's ability to form and live within a family. Many psychologists argue that family stability, as a problem, depends on the ability to overcome cohabitation challenges, and in this context, the issue of individual maturity is often overlooked. There arises a need to determine how personal maturity and family relationships are interconnected and what patterns they follow.

A study was conducted on the psychological maturity and personal traits of individuals who have been married for a long time and those who are divorced. This research made it possible to identify key components of personal maturity that affect family stability. The article also addresses the development of criteria for personal maturity across various scientific and psychological approaches. It presents several theoretical perspectives on family and personal maturity and offers a comparative analysis of contemporary approaches.

The study reveals that married individuals demonstrate a higher level of goal orientation, characterized by a stable, conscious, and consistent pursuit of desired outcomes. Goal orientation encompasses the ability to set

objectives, plan their achievement, and overcome both internal and external obstacles. This trait is closely linked to the perception of life's meaning and reflects an individual's psychological maturity.

Additionally, the research identifies lower levels of self-awareness among divorced participants. Since self-awareness—formed through reflection on one's behavior and experiences—is a key indicator of personal maturity, its development may play a crucial role in maintaining family stability.

Overall, the findings suggest that traits associated with personal maturity significantly influence the sustainability of marital relationships and can be further developed. These results open avenues for future research into the psychological factors that contribute to the preservation or dissolution of family bonds.

The observed trends resulting from the study may indicate the presence of certain personal characteristics that can influence the stability of marital relationships.

The research will contribute to the formation of approaches aimed at developing personal factors that support family stability.

Keywords: *family, personal maturity, personal qualities, family stability, marital relations, comparative analysis.*

In the modern world, the issue of personal maturity is becoming increasingly relevant from various perspectives. It is considered an important factor in an individual's professional development, the ability to live fully and create, workplace stability, and other fields where personal influence is significant. From the perspective of family stability, however, this issue has been relatively underexplored, despite the fact that psychologists often emphasize that couples remain stable if they can overcome the challenges of cohabitation. Yet, in the context of overcoming these challenges, the issue of personal maturity is often overlooked.

The problem of personal maturity has been widely analyzed in psychology, and in the modern world, these analyses are increasingly focused on the development of social life skills. This approach is based on the idea that an individual, on the path to maturity, establishes and fulfills themselves as a social being, which includes their activities and occupations, significantly influencing their maturity.

Considering this, the question arises: how do family relationships and personal maturity influence each other, and how are they interdependent? The ability to create and maintain a family is also viewed as a component of personal maturity, while at the same time, the ability to live within a family environment shapes an individual's maturity. This circumstance brings forth a fundamental issue aimed at studying this mutual connection and its patterns.

The role of the family in society cannot be compared to any other social institution, as it is within the family that a person's character and individuality are formed and developed. It is a small social group characterized by specific group processes and phenomena. At the same time, the family differs from other small groups by certain features, including marital and kinship ties between its members, as well as unique moral, psychological, emotional, ethical, and legal relationships. Furthermore, the family has one crucial characteristic: lifelong membership (one does not choose a family; they are born into it).

The diversity of family structures—extended, nuclear, single-parent, and others—demonstrates their significant impact on individual development and psychological well-being. Understanding these structures allows for a deeper comprehension of the multifaceted nature of family relationships and the development of more effective strategies for overcoming family crises, thereby fostering positive relationships. Each type of family has its own unique dynamics and role distribution, which shape the development of individual behavior and emotional health. Modern psychological approaches to the family define it as “The family is the first social community (group) in a person's life, through which they become acquainted with cultural values, acquire their first social roles, and gain experience in social behavior. It is where they take their first steps, experience their initial joys and sorrows, and leave the family to enter the larger world, only to return when this world becomes uncomfortable.”[2]

Family remains a central psychological environment in which individuals develop emotional, cognitive, and social competencies. According to Sedrak Sedrakyan and Timothy Maina (2013), family systems function as interconnected structures where communication patterns, emotional bonds, and roles shape the mental health and behavioral tendencies of each member. Their work in Family Psychology emphasizes the systemic nature of family influence—how changes in one part of the family affect the whole. The authors stress that understanding family dynamics is crucial for both clinical practice and preventive work, as it allows professionals to trace the origins of emotional difficulties and relational patterns back to early familial interactions. [4]

Recent research confirms that the quality of family relationships has a significant impact on an individual's subjective well-being and internal psychological resources. As emphasized by Dennis Grevenstein and colleagues (2019), warm and supportive family ties are positively associated with indicators such as self-esteem, a sense of control, and resilience. The authors note that a high level of relationship quality within the family contributes to better mental health and overall life satisfaction. This supports the hypothesis that the family, acting as a source of emotional support and acceptance, plays a key role in fostering a person's stress resilience and adaptive capacity. Therefore, strengthening family bonds can be

considered an important direction in the prevention of emotional burnout and the promotion of psychological well-being. [8]

In recent years, experimental methods have gained increasing attention in the study of families and intimate relationships. Long Doan, Natasha Quadlin, and Katharine Khanna (2024) highlight the value of using experimental designs to explore how individuals perceive, interpret, and respond to different family dynamics and relational scenarios. Their work emphasizes that experiments can uncover causal mechanisms and social biases that are often difficult to detect through observational or survey-based research alone. This methodological approach opens new possibilities for understanding the complex and often subtle processes shaping family interactions, perceptions of fairness, gender roles, and emotional expectations within intimate relationships [7]

Contemporary research highlights the significant role of the family in shaping an individual's identity, especially within the context of communication dynamics and parenting styles. Furthermore, the family's stability is heavily influenced by the social environment, economic factors, and the cultural characteristics of society.

There are currently three main approaches to the study of the family: structural-functional, biographical, and socio-symbolic. In family classification systems, a clear distinction is made between traditional and new formats. While traditional approaches focus on the structural characteristics of the family (nuclear, extended, and conjoining families), contemporary approaches examine the quality and dynamics of familial relationships, incorporating the impact of conflict management, emotional support, and educational approaches.

Psychological classifications of families indicate that the nature of relationships (authoritarian, democratic, dysfunctional) can influence an individual's subsequent socialization process. Therefore, the study of family dynamics is a crucial factor in the development of psychological interventions and support strategies [4].

Psychological theories view personal maturity within the social environment, where an individual not only forms social relationships but also engages in specific activities. From this perspective, personal maturity involves goal-directed activity, which, in modern society, is primarily expressed through professional development. One of the forms of self-expression in the social environment is professional growth, which is one of the key components of personal maturity. The characteristics of personal maturity include the factors and sub-factors that shape a professional's maturity.

Personal maturity plays a central role in building stable and harmonious family relationships. O.N. Markova defines personal maturity as the level of an individual's development, the attainment of which involves fulfilling their characteristic social roles, self-actualization, and self-realization [4].

However, it is crucial to highlight that biological maturity does not always correlate with personal maturity. Even among adults of the same age, there can be significant differences in psychological maturity, which directly influences their ability to foster healthy relationships within the family.

The criteria for personal maturity have been developed across various scientific and psychological frameworks, including psychoanalytic (S. Freud, A. Adler, K. Horney, E. Erikson), humanistic (A. Maslow, C. Rogers, G. Allport), existential (V. Frankl), and activity-based (S. L. Rubinstein, A. N. Leontiev) theories.

Contemporary foreign psychology also features numerous works dedicated to this subject (N. Mac-Williams, W. Menninger, J. Hollis, A. Ellis). Upon analyzing primary sources, it becomes evident that many authors describe personal maturity as the cultivation of qualities that facilitate a successful engagement in society while simultaneously being free from the traits associated with psychological infantilism.

In his framework, G. Allport identifies six criteria of maturity: the expansion of the "self," warmth towards others, emotional security and self-acceptance, realistic perception, self-objectification (understanding oneself and approaching oneself with humor), and a unified philosophy of life.[1]

Allport supposed that human maturity is an ongoing process that continues throughout one's life. He observed a qualitative difference between the behaviors of mature and immature individuals. Mature individuals exhibit autonomous and motivated behavior, which is guided by conscious processes. In contrast, the behavior of immature individuals is largely shaped by unconscious drives originating from childhood experiences. Thus, Allport concluded that a psychologically mature person is characterized by six essential traits.

In the research of Armenian psychologist L. Petrosyan, personal maturity is evaluated according to the following criteria: purposefulness, practical reliability, emotional balance, decisiveness, realism, and self-recognition. This definition is perhaps more consistent with the modern world in that the person is viewed here in activity and acts as a unity of the biological and the social which is expressed in his professional work behavior.

Based on the above, considering the interrelation between personal maturity and family relationships, there arises a need to study and understand the patterns through which this interrelation manifests. Proceeding from this circumstance, a study was conducted aimed at revealing the psychological maturity and personal characteristics of couples who have been married for a long time and those who are divorced. This, in turn, will help determine whether there are consistent patterns between personal characteristics and family stability. The study was carried out in two groups: divorced individuals ($n=30$) and couples who have been married for more than one year ($n=60$).

For the implementation of the study, the testing method was applied, using L. Petrosyan and A. Galstyan's assessment of the socio-psychological maturity of a professional's personality and the Hexaco six-factor personality questionnaire.

Thus, in accordance with the results of the study, the comparative analysis of the psychological qualities of married and divorced individuals allows us to identify significant differences.

Table 1.
Comparison of the average indicators of the psychological qualities of married and divorced individuals.

Trait	Married	Standard Deviation (Married)	Divorced	Standard Deviation (Divorced)	T
Honesty/Modesty	56	9,41	57	2,47	0.71
Sincerity	15.11	2,85	15.38	2,68	0.46
Fairness	15.03	3,77	15.78	3,30	1.13
Non-Greed	12.06	3,42	12.5	2,79	0.61
Moderation	13.53	2,93	13.66	6,65	0.2
Emotionality	49	7,93	56	2,64	0.47
Fearfulness	10.9	3,00	9.5	2,82	2.18
Anxiety	13.24	2,95	14.06	2,60	1.27
Emotional Dependence	11.27	3,02	10.19	3,20	1.71
Sentimentality	13.58	2,85	12.34	6,29	1.74
Extraversion	55	7,90	56	2,29	0.47
Self-Confidence	14.87	3,03	15.22	2,16	0.62
Courage	12.66	2,78	12.78	2,45	0.21
Sociability	13.53	2,71	14.88	2,67	2.45
Liveliness	13.89	2,71	13.38	6,46	0.83
Agreeableness	47	7,20	52	2,66	3.5
Forgiveness	11.48	2,80	12.66	2,50	1.51
Consideration	13.24	2,56	14.63	2,69	0.13
Flexibility	10.32	2,53	11.5	2,76	0.21
Patience	11.5	2,98	13.19	8,30	0.76
Conscientiousness	58	8,02	59	2,98	0.6
Punctuality	14.84	3,01	15.81	2,92	1.97
Diligence	14.92	2,86	15.0	3,17	2.52
Perfectionism	15.08	2,66	15.22	2,57	2.04
Prudence	13.44	2,81	13.91	8,28	2.61

Openness	53	9,05	56	3,03	1.54
Appreciation of Art	13.69	3,22	15.0	2,62	1.9
Curiosity	13.23	3,41	14.47	3,27	1.97
Creativity	13.31	3,06	13.97	2,78	0.93
Non-Traditionalism	12.77	2,34	13.41	2,47	1.05

As seen in the table, according to the Student's t critical criterion, significant differences were found in the indicators of fearfulness, sociability, diligence, perfectionism, and prudence. Particularly, the level of fear (2.1) is higher in married individuals, while sociability (2.4) is higher in divorced individuals, diligence (2.5) is higher in married individuals, perfectionism (2.0) is higher in divorced individuals, prudence (2.6) is higher in divorced individuals, and friendliness (3.5) is higher in married individuals.

The data analysis was carried out at the $p < 0.01$ level, which indicates that statistically significant differences were found between the groups in these particular traits. The observed trends may suggest the presence of certain personality characteristics that could influence the stability of marital relationships.

In particular, married individuals demonstrate higher diligence, which may contribute to family preservation, but they also exhibit a higher level of fear, which may be associated with a desire to avoid conflicts or maintain stability. Unlike divorced individuals, married individuals are more friendly (the difference is significant according to the Student's t critical criterion). Their friendliness index is higher, suggesting that they forgive and forget offenses more quickly, are lenient when judging others, tend to cooperate and help, and easily regulate their emotions.

In contrast, divorced individuals have higher sociability, perfectionism, and prudence. The higher perfectionism may indicate excessively high expectations of themselves or their partner, which could have contributed to the divorce.

We then conducted a comparative study of the personal maturity of the two groups.

Table 2.

Comparison of the average scores of psychological maturity factors between individuals who are married and those who are divorced

	Married	Standard Deviation	Divorced	Standard Deviation	T
Goal Orientation	8,3	1,6	7,1	1,7	3,37
Practical Reliability	7,7	1,4	7,5	1,6	0,46
Decisiveness	7,8	1,7	7,9	1,7	0,29
Realism	6,9	1,6	7,0	1,9	0,27
Self-awareness	7,5	1,8	6,7	1,5	2,37
Emotional Stability	7,0	1,9	6,8	1,9	0,42

The results of the research show that married individuals have a higher level of goal orientation, indicating that they possess a conscious, consistent, and stable direction toward the desired outcome, which is the goal itself. Goal orientation primarily refers to the ability to set a problem or a goal, and then plan the path to achieve the outcome. It also involves the ability to overcome internal and external obstacles that arise along the way. The presence of goals is associated with the individual's sense of life's meaning. When a person has stable goals, they consider their life meaningful, and when they achieve them, they feel satisfied with life. Goal orientation is a characteristic acquired during life and reflects the psychological maturity of an individual.

Interestingly, there are also differences in the self-awareness levels, with divorced individuals showing relatively lower scores. Self-awareness is an important criterion for a mature person. An individual reaches self-awareness through the analysis of their behavior and experiences. Perhaps this fact allows us to conclude that increasing this level could have a significant impact on maintaining family stability. Since self-awareness is a crucial precondition for living in harmony with one's psyche, it holds great importance in family relationships.

Thus, the conducted research allows us to conclude that personal maturity traits are decisive in maintaining family stability, and they are subject to development. The observed trends may be of interest for future research to explore the factors influencing the preservation or dissolution of marital relationships.

References

1. Petrosyan, L. (2016). Psychological Patterns of Personal Professional Development. Yerevan: 248 pages. 1
2. Petrosyan, L., & Galstyan, A. (2021). Questionnaire for Evaluating the Socio-Psychological Maturity of a Specialist. Yerevan: Author's Publishing, 48 pages
3. Sedrakyan S., Maina T. *Family Psychology*. – USA: CreateSpace Independent Publishing Platform, 2013. – ISBN 10: 1483951588. 3
4. Tseluyko V.M. Psikhologiya sovremennoy sem'i. – M.: GITS «VLADOS», 2004 (in Russian)
5. Golod S.I., Stabil'nost' sem'i: sotsiologicheskiye i demograficheskiye aspekty. – L.: Nauka, 1984. – 136 s (in Russian)
6. Elena Luneva, Lubov Bondarenko Problems of stability of a young family in modern society. //Science Time. 2014. №6 (6). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/problemy-stabilnosti-molodoy-semi-v-sovremennom-obschestve> [10.01.25թ.]
7. Doan L., Quadlin N., Khanna K. Using experiments to study families and intimate relationships // *Journal of Marriage and Family*. – 2024. – Vol. 86. – P. 1251-1271. – DOI: <https://doi.org/10.1111/jomf.12959>.
8. Grevenstein D., Bluemke M., Schweitzer J., Aguilar-Raab C. Better family relationships – higher well-being: The connection between relationship quality and health related resources // *Mental Health & Prevention*. – 2019. – Vol. 14. – Article ID: 200160. – DOI: <https://doi.org/10.1016/j.mph.2019.200160>.

Information about the author:

Anna Aleksanyan - PhD Candidate in “General Psychology, Theory and History of Psychology, Personality Psychology” Department of Psychology and Political Science Academy of Public Administration of the Republic of Armenia, Yerevan

annaaleqsanian@mail.ru

ԱՆՁՆԱՅԻՆ ՀԱՍՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅԱՆ ՎՐԱ

Աննա Ալեքսանյան (ՀՀ Պետական Կառավարման Ակադեմիա, Երևան)

Հոդվածում քննարկվում է անձի հոգեբանական հատկությունների և անձնային հասունության ազդեցությունը ընտանիքի կայունության վրա:

Հասարակության մեջ ամենամեծ նշանակություն ունեցող ինստիտուտում՝ ընտանիքում, ծնավորվում և զարգանում է մարդու անձը: Անսահման մեծ է

ընտանիքի ազդեցությունն անձի ինքնության ծևավորման վրա՝ հատկապես շիման դինամիկայի և դաստիարակչական ոճերի համատեքստում, որոնք ծևավորում են անհատականության վարքագիծի և հոգական առողջության զարգացումը, ինչպես նաև հոգեբանական բարեկեցությունը, որոնք հետագայում հանդիսանում են կայուն և ամուր ընտանիք ծևավորելու կարևոր գրավականները :

Ընտանիքի կայունության վրա մեծ ազդեցություն ունեն սոցիալական միջավայրը, տնտեսական գործոնները և հասարակության մշակութային առանձնահատկությունները: Ներդաշնակ և կայուն ընտանեկան հարաբերություններ կառուցելու գործում առանցքային դեր ունի անձնային հասունությունը, որը ողջ կյանքում մշտապես շարունակվող կայացման գործընթաց է: Որպես անձնային հասունության բաղադրիչ դիտարկվում է նաև անձի ընտանիք կազմելու և ընտանիքում ապրելու կարողությունը: Համաձայն հոգեբանական տեսությունների անձի հասունությունը դիտարկվում է սոցիալական միջավայրում, որտեղ նա ոչ միայն ծևավորում է սոցիալական հարաբերություններ, այլև իրականացնում որոշակի գործունեություն: Այս տեսանկյունից անձնային հասունությունը ենթադրում է նպատակային գործունեության իրականացում, որն արդի հասարակությունում հիմնականում արտահայտվում է մասնագիտական զարգացման միջոցով:

Բազում հոգեբանների պնդմամբ ընտանիքի կայունությունը, իբրև հիմնախնդիր, պայմանավորված է համակեցության խոչընդոտները հաղթահարելու կարողությամբ և այդ համատեքստում հաճախ շրջանցվում է անձանց հասունության խնդիրը: Անհրաժեշտություն է առաջանալ պարզել, թե որքանո՞վ են փոխկապակցված անձնային հասունությունն ու ընտանեկան փոխհարաբերությունները, ինչպիսի՞ օրինաչափություններով է այն դրսևորվում:

Իրականացված է տևական ժամանակ ամուսնության մեջ գտնվող և ամուսնալուծված անձանց հոգեբանական հասունության և անձնային առանձնահատկությունների ուսումնասիրություն: Վերջինս թույլ է տվել պարզել ընտանիքի կայունության վրա ազդող անձնային հասունության կարևոր բաղադրիչները: Հողվածն անդրադարձ է կատարել անձի հասունության չափանիշների մշակմանը մի շարք գիտական և հոգեբանական մոտեցումներում, ներկայացված են տեսական մի շարք մոտեցումներ ընտանիքի և անձնային հասունության վերաբերյալ, ինչպես նաև իրականացված է ժամանակակից մոտեցումների համեմատական վերլուծություն:

Ուսումնասիրության արդյունքները ցույց են տալիս, որ ամուսնացած անձինք ունեն նպատակային կողմնորոշվածության ավելի բարձր մակարդակ, որը բնութագրվում է կայուն, գիտակցված և հետևողական ձգտմամբ՝ ուղղված ցանկալի արդյունքներին: Նպատակային կողմնորոշվածությունը ներառում է խնդիր կամ նպատակ սահմանելու, դրա իրականացման ուղին պլանավորելու, ինչպես նաև ճանապարհին հանդիպող ներքին և արտաքին խոչընդոտները

հաղթահարելու կարողությունը: Այս հատկանիշը կապ ունի կյանքի իմաստի ընկալման հետ և արտացոլում է հոգեբանական հասունությունը:

Հետազոտությունը նաև ցույց է տալիս, որ ամուսնալուծված անձանց մոտ ինքնագիտակցության մակարդակն ավելի ցածր է: Քանի որ ինքնագիտակցությունը՝ ձևավորված սեփական վարքի և փորձի վերաֆիեքսիայի արդյունքում, համարվում է անձնային հասունության կարևոր ցուցիչ, նրա զարգացումը կարող է առանցքային դեր ունենալ ընտանիքի կայունության պահպանման գործում:

Ընդհանուր առմամբ, հետազոտությունը վկայում է, որ անձնային հասունության հետ առնչվող հատկանիշները զգալի ազդեցություն են ունենում ամուսնական հարաբերությունների կայունության վրա և կարող են զարգացվել: Արդյունքները բացում են հետագա ուսումնասիրությունների հնարավորություններ՝ ուղղված այն հոգեբանական գործոնների բացահայտմանը, որոնք նպաստում են ընտանիքների պահպանմանը կամ մասնատմանը:

Կատարված ուսումնասիրության արդյունքում դիտարկված միտումները կարող են վկայել անձնային որոշ առանձնահատկությունների առկայության մասին, որոնք կարող են ազդել ամուսնական հարաբերությունների կայունության վրա: Իրականացված ուսումնասիրությունը թույլ կտա ձևավոր-ել ընտանիքի կայունությանը նպաստող անձնային գործոնների զարգացման մոտեցումներ:

Հանգուցային բառեր՝ ընդունակություն, անձնային հասունություն, անձնային հարկություններ, ընդունակություն, կայունություն, ամուսնական հարաբերություններ, համեմարտական վերլուծություն:

ВЛИЯНИЕ ЛИЧНОСТНОЙ ЗРЕЛОСТИ НА УСТОЙЧИВОСТЬ СЕМЬИ

Анна Алексанян (Академия государственного управления, РА)

В статье рассматривается влияние психологических характеристик и личностной зрелости на стабильность семьи

Семья, как наиболее важный институт в обществе, является местом формирования и развития личности человека. Влияние семьи на развитие личной идентичности огромно — особенно в контексте динамики общения и стилей воспитания, которые формируют поведение личности, эмоциональное здоровье и психологическое благополучие. Эти факторы в свою очередь являются важными составляющими для формирования стабильной и крепкой семьи.

На стабильность семьи большое влияние оказывают социальная среда, экономические факторы и культурные особенности общества. Ключевую роль в построении гармоничных и стабильных семейных отношений играет

личностная зрелость, которая является непрерывным процессом становления на протяжении всей жизни. Одним из компонентов личностной зрелости считается способность человека создавать семью и жить в ней.

Многие психологи утверждают, что стабильность семьи как проблема зависит от способности преодолевать трудности совместного проживания, и в этом контексте часто игнорируется вопрос зрелости личности. Возникает необходимость определить, насколько личностная зрелость и семейные отношения взаимосвязаны и какие закономерности в этом проявляются. Было проведено исследование психологической зрелости и личных особенностей людей, оставшихся в браке длительное время, и тех, кто развелся. Это исследование позволило выявить важные компоненты личной зрелости, влияющие на стабильность семьи. В статье также рассматривается разработка критериев личной зрелости в ряде научных и психологических подходов, представлены теоретические подходы к семье и личностной зрелости, а также проведен сравнительный анализ современных подходов.

Результаты показали, что женатые участники обладают более высоким уровнем целеустремлённости, которая выражается в стабильном, сознательном и последовательном стремлении к достижению целей. Целеустремлённость включает умение ставить цели, планировать их достижение и преодолевать внутренние и внешние препятствия. Эта черта тесно связана с ощущением смысла жизни и отражает психологическую зрелость личности.

Кроме того, у разведённых респондентов выявлен более низкий уровень самосознания. Поскольку самосознание, формирующееся через анализ собственного поведения и опыта, является ключевым показателем зрелости личности, его развитие может играть важную роль в поддержании семейной стабильности.

Таким образом, полученные данные свидетельствуют о том, что черты, связанные с личностной зрелостью, существенно влияют на прочность брачных отношений и подлежат дальнейшему развитию. Результаты открывают перспективы для последующих исследований психологических факторов, способствующих сохранению или распаду семьи.

Выявленные в ходе исследования тенденции могут указывать на наличие личностных характеристик, способных оказывать влияние на стабильность супружеских отношений.

Результаты исследования могут способствовать формированию подходов к развитию личностных факторов, укрепляющих стабильность семьи.

Ключевые слова: семья, личностная зрелость, личные качества, стабильность семьи, супружеские отношения, сравнительный анализ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ * СОДЕРЖАНИЕ * CONTENTS

ANNA ALEKSANYAN THE IMPACT OF PERSONAL MATURITY ON FAMILY STABILITY	3
ANNA NADOYAN, ANAHIT STEPANYAN THE IMPACT OF DIGITAL TECHNOLOGIES ON PSYCHOLOGICAL ADAPTATION AND SOCIAL INTEGRATION OF OLDER ADULTS: A COMPREHENSIVE ANALYSIS	15
AREVIK HEBOYAN THE INFLUENCE OF ESG METRICS ON INVESTOR BEHAVIOR AND DECISION-MAKING PROCESS THROUGH THE LENS OF MENTAL HEURISTICS	24
GEORGE GHARIBIAN THE ROLE OF FAMILY ENVIRONMENT IN PREDICTING ACCULTURATION STRATEGIES	37
HRANT AVANESYAN, VIOLETA MOSINYAN-MEIER PSYCHOLOGICAL PROFILES OF STUDENTS MAJORING IN HUMANITIES: CLUSTER ANALYSIS	50
YURY CHERNOV, RUBEN AGHUSUMTSYAN FORMALIZED HANDWRITING ANALYSIS AS A COMPLEMENTARY TOOL IN FORENSIC PSYCHOLOGICAL ASSESSMENT	67
Հոդվածներին ներկայացվող պահանջները	79